

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

In Matthæi Cap. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

vna causa vitæ. Porro Spiritus S. qui corrigit pra-
 uos carnis affectus charitati repugnantes, id est,
 qui facit nos diligere etiam ipsos inimicos, quate-
 nus hoc facit, non testis, sed causa & effector est
 ipsius charitatis in nobis. *Qui operatur omnia in omni-
 bus.* Ita suam repugnantem doctrinam non minus
 frustra ruetur Calvinus, quam Scholasticorum
 doctrinam improbè calumniatur, dum ita con-
 cludit. *Horribile sanè portentum quòd mundus tam densis
 tenebris per tria vel quatuor secula obrutus fuerit, vt non
 videret disertè iuberi, quod quisquis negligit, ex numero fi-
 liorum Dei expungitur.* Hæc ille. Videat hic & obser-
 uet indifferens quisque lector. Calvinus vt falso
 calumniatur & acerbissimè perstringat Scholasti-
 corum doctrinam, aggrauat præcepti vim & ne-
 cessitatem salutis in eo retinendo. Vt suam im-
 piam doctrinam de sola fide tueatur, simplex fa-
 cit salutis testimonium & notam, quæ vna & ne-
 cessaria eius causa est, etiam ipso attestante Cal-
 uino. Quis enim negare potest, necessariam sa-
 lutis causam esse, *quam quisquis negligit, ex numero fi-
 liorū Dei expungitur,* vt ipsemet Calvinus loquitur.
 Hoc enim loquendi modo fidem ipsam necessa-
 riam causam salutis esse ex Scripturis conuinci-
 mus. *Qui non crediderit, condemnabitur. Sine fide impossi-
 bile est placere Deo: & multa huiusmodi.*

1. Cor. 12

Caluini
 manifesta
 contradi-
 ctio &
 impostura

Matc. 14.
 Heb. 11.

IN MATTHÆI CAP. 6.

6. Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi.

QVVM in singulis bonis operibus mer-
 cedem à Deo reddendam Christus hic
 doceat, prius quidem negando illam hy-
 pocri-

Merces
 bonorum
 operum
 iusta.

pocritis, vnde consequenter promittitur rectè operantibus, hic verò apertè dicendo, quòd Deus Pater reddet ac retribuet; Calvinus hoc loco totam Christi doctrinã in fauorem suæ hæresis manifestè deprauat his verbis. *Quum dicit Christus mercedem rependi precibus nostris, satis declarat, quicquid mercedis passim nobis Scriptura promittit, non tanquã debitũ solui, sed gratuitum esse.* Hæc ille. Cæterũ tamen preces quidem nostræ non impetrant per modum iustitiæ, sed per modum misericordiæ id quod à Deo petimus, ideòque nõ debitum sed gratuitum est quod precibus nostris largitur Deus, vnde & absque iniustitiã negat sæpe quod petitur, tamen mercedem quam hoc loco Christus promittit, & quam aliæ Scripturæ testantur, debiti & iustitiæ rationem habere manifestè docet Paulus dicens,

2. Tim. 4. *Reddet mihi in illa die coronam iustitiæ iustus Iudex: & non eam reddere iniustum esse idem Paulus docet: Non enim iniustus est Deus, vt obliuiscatur operis vestri.* Hoc igitur in loco non ipsis precibus id quod petitur impetrari (quod quidem gratuitum est) sed pio ac debito orandi modo Deum semper aliquid retribuere Christus docet: quod quidẽ iustitiæ est.

Hebr. 6.

7. *Orantes nolite multum loqui.*

Orationes
ecclesiasti-
cæ defen-
duntur.

CAVILLATUR hic Calvinus more suo, & in totam Catholicam Ecclesiam his verbis inuehitur. *Damnatuor eorum superstitio qui longis susurris Deum se promereri consilant. Quo errore sic imbutum videmus esse Papatum, vt præcipua orationis virtus illic credatur esse loquacitas. Nam quo quisque plus verborũ demurmurat, eo magis censetur exactè precatus esse.* Hæc ille. Sed impio calumniatori sanctissimus Augustinus respondebit, qui hæc Christi verba sic exponit.

exponit. Orare in multiloquio, non est, ut nonnulli putant, *Epist. 121*
 si diutius oretur. Aliud est sermo multus, aliud diuturnus
 affectus. Nam & de ipso Domino scriptum est quod perno- *Luc. 6.*
 ctauerit in orando, & quod prolixius orauerit: ubi quid aliud *& 22.*
 quam nobis praebebat exemplum? Et paulo post. Absit ab
 oratione multa locutio, sed non desit multa precatio, si seruens
 perseverat intentio. Nam multum loqui, est in orando rem
 necessariam superfluis agere verbis. Haec ille, Et aduer-
 tere Calvinus debuit Christum non simpliciter
 prohibuisse in orando multum loqui, sed addidisse,
 Sicut ethnici. Illorum enim oratio erat mera batto-
 logia, quo verbo Christus hic utitur: id est, erat va-
 na & incondita eiusdem rei repetitio, verbisque
 profanis à semetipsis inuentis sua idola inuocabat,
 ut sacerdotes Baal 3. Reg. 18. à mane vsq; ad meridiem.
 Atqui Catholicorum longae preces quae ita fati-
 gant haereticos, ex diuinis Scripturis, maxime ex
 Psalmis Dauidicis depromptae sunt; & quicquid
 oratur, ex formulis ab Ecclesia Dei praescriptis
 oratur: quae cum ethnicorum battologijs nihil com-
 mune habent. Denique Beza in Annotationibus
 an. 65. editis suo Caluino contradixit, sic in hunc
 locum scribens. Longae preces hic non damnantur, sed quae
 vanae sunt, inanes, & superstitiosae. Idem verò Beza in
 eiusdem Annotat. an. 88. excusis, illa sana senten-
 tia praetermissa, hunc in modum cum Caluino
 sibi insaniendum putauit. Battologiae verae & vsitatae
 exempla qui nosse volet, legat Romanensium Breuiaria, &
 horas quas vocant Canonicas, Rosaria, & infinita huiusmo-
 di, quorum vel Satanam ipsum pudeat. Haec ille egre-
 gie in peius proficiens: & ea iam seipso deterior
 euomens, quorum profectio vel ipsum Sata-
 nam pudeat: quum in Breuiarijs & horis Ca-
 nonicis diuinæ Scripturae & alia ex probatissi-
 mis Patribus decerpta multo maxima ex parte
 E legan-

legantur. Rosaria Angelicam Salutationem referant.

10. *Fiat voluntas tua, sicut in celo, & in terra.*

QUIA hæc petitio manifestè docet exactam legis ac voluntatis diuinæ obedientiam à nobis exigi (ideo enim docet nos Christus hoc petere quia Deus id à nobis fieri postulat) Calvinus hoc loco ut nefariam suam doctrinam de diuinæ legis plena obseruatione impossibili, ideòq; nullam operum sed solius fidei iustitiam tueatur, hunc in modū sibi ipsi obijcit. *Possit (inquit) obijci questio an petendum à Deo sit quod nunquam fore pronuntiat vsque ad finem mundi. Respondeo nihil opus esse, dum terram obedienter componi optamus ad Dei nutum, singulos homines excutere. Sufficit enim hoc voto testari, nobis odio ac tristitie esse quicquid Dei voluntati aduersum cernimus, extinctuq; cupere non modò ut omnium affectuum nostrorum sit moderatrix, sed ut nos totos qua decet promptitudine ad eam implendam offeramus.* Hæc ille. Sed primum mentitur Deum pronuntiare nunquam fore vsque ad finem mundi ut sua voluntas in aliquo impleatur. Pronuntiauit enim Deus contrarium de Dauide, dicens. *Inueni David virum secundū cor meum, qui faciat omnes voluntates meas.* Non quòd Dei voluntatem nunquam violauit, qui sæpe & grauius peccasse legitur, sed quòd rarius peccans debita pœnitentia latisfecit: in quo etiam Dei voluntas fit, sicuti & in cælo facta est quum peccantes angelos iustè puniret. Quod autem Calvinus ait, *non esse opus excutere singulos homines, si talis euasio locum habet, ergo & in reliquis petitionibus locum habere debet, maxime in eo quod dicitur, Sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Hic iuxta Cal.

AA. 13.

Impostura
Caluini
refellitur.

Caluinum non sunt excutiendi singuli homines, an verè dimittat debitoribus suis, vt illis dimittat Deus peccata sua. Caterum sicut hoc singulos concernit, & possunt singuli dimittere debitoribus suis, planèque singulis necessarium hoc est, vt in seqq. verbis Christus docet, nec sufficit *volo testari* (vt nugatur Caluinus) *nobis odio ac tristitia esse*, quòd debitoribus nostris non dimittimus; eodem plane modo vt voluntas Dei in omnibus fiat à nobis, singulos concernit; & possunt singuli per Dei gratiam eius voluntatem implere, planèque necessarium hoc est singulis, suam in omnibus voluntatem diuinæ voluntati conformare, nec sufficit hoc voto testari, aut odio ac tristitiæ illis esse quòd Dei voluntatem in omnibus non faciunt. Non enim hoc perfectionis est, sed necessariæ rectitudinis. *Dei enim voluntas sanctificatio nostra est*, quam omnes in baptismo acceptam seruare possunt & debent. Dei voluntas est, vt eius mandata faciamus. *Hæc est charitas Dei, vt mandata eius custodiamus, & mandata eius graua non sunt.* Quid est diuinam Scripturam, & vniuersa Dei mandata corrumpere, peruertere, inania & irrita reddere, si hoc non est?

Singulos
præcepta
concernit

1. Thef. 4.

1. Ioan. 5.

12. *Sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.*

HANC quoque Scripturam nefariè corrumpit Caluinus, & pactum atque conditionem à Christo appositam audacissimè conuellit, quia talem conditionem suæ soli fidei iustificanti ex diametro repugnare videbat. *Venia (inquit) quam nobis dari petimus, ab ea quam præstamus alijs non dependet: sed hoc modo ad remittendas omnes offensas hortari nos Christus voluit, & simul absolutionis nostræ fiduciam quasi impresso sigillo melius ratam*
E 2 *facere.*

Pactum à
Christo
positum
conuellit
Caluinus.

facere. Hæc ille. Vult homo impius charitatem proximi & mutuam ignoscentiam non aliquam esse conditionem remissionis peccatorum necessariam, sed ad eam tantum hortari nos Christum quasi ad certam notam filiorum Dei, vt in seqq. magis explicat, quam hic *sigillum impressum* vocat. Cæterum sequentia statim Christi verba aliam illum cantilenam canere coëgerunt. Ad illa enim sequentia verba, *Si non dimiseritis hominibus, nec Pater vester dimittet vobis debita vestra*, ita scribit Calvinus. *Non alia lege ad veniam nos admittit Deus, nisi fratribus ignoscimus quicquid in nos peccauerint.* Hæc ille. Si ergo lex hæc est sine qua Deus non remittit peccata, profectò obligat tanquam necessaria conditio, & venia à Deo danda dependet ab ea quam proximis præstamus, nec nota tantum est aut sigillum aliquod factæ aliunde remissioni accedens, sed vna causa sine qua non fit remissio, & ad illam faciendam disponens: denique non est exhortatio tantum ex parte Christi, sed planè præceptum, vt alibi frequenter inculcat. *Hoc est præceptum meum vt diligatis inuicem.* Notanda est hæc perpetua hereticorum tergiuersatio, qua omnes Scripturas deprauant quæ contra solam fidem iustificantem faciunt. Reluctatus est hic Calvinus quantum & quam diu potuit. Sed in proxima sententiâ, euidentiâ veritatis conuictus, veritatem profiteri, sibi que ipsi contradicere cogitur.

Ignoscentia
mutua ad
remiss.
peccat ne-
cessaria.

Calvinus
seipsum
refutat.

Ioan. 15.

Hereticorum
tergiuersatio.

17. Tu quum ieiunas, unge caput tuum, & faciem laua.

IE I V N I V M hoc loco à Christo ab hypocrisis reuocatum, mirabili metamorphosi, ad victus moderationem à lautitijs & delicijs reuocatum transferre Calvinus. Sic enim in hæc verba

ba scribit. Non iubet Christus simulare lauitias, nec indulget deliciis in vnguentis & vestitu, sed simpliciter nos hortatur ad tenendam moderationem, in qua nihil sit vel nouum vel affectatum: ac si diceret ita ieiunijs vacandum: sicut ut in consueta vitæ ratione nihil mutemus. Hæc ille, Ieiunium definit, victum moderatum & consuetam vitæ rationem tenere, nihil in ea mutando. Quod autem iubet Christus, faciem vngere, & caput lauare, hoc nec ad victum nec ad vestitum pertinet, vt somniat Calvinus, sed tantum ad externum corporis cultum, in quo nihil mutare nos Christus vult. Ieiunium autem si nihil nisi moderationem victus significat, vt Calvinus cæterique hodie heretici volunt, ergo Apostoli & discipuli Christi moderationem victus non tenebant, quia Christum sequentes non ieiunabant sicut discipuli Ioannis frequenter. Ergo & Paulus quum inter cæteras tribulationes & exercitia dicit, *In ieiunijs multis,* intelligendum est dixisse, Multoties moderatum victum tenui, aliàs verò & frequentius in lauitijs & delicijs vitæ egi. Ergo Prophetæ & Doctores illi Antiocheni, qui ieiunantes & orantes imposuerunt manus Paulo & Barnabæ, intelligendi sunt tunc quidem moderationem victus tenuisse, & de consueta vitæ ratione nihil mutasse, aliàs verò lauitijs & delicijs ac genio indulgisse. Sed nihil est Caluiniana doctrina aut absurdius aut impudentius. Vide plura in Promptuarij Catholici parte Quadragesimali, in feria 4. Cinerum.

18. Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi.

HAE c etiã Christi verba arrodit Calui-
nus. Sic enim scribit. *Quod ieiunijs mercedẽ
à Deo promittit Christus, impropria locutio est, vt*
E 3 supra

Ieiunium
Caluino
victus
modera-
tus.

Luc. 5.

2. Cor. 11

A& 17.

supra de precibus dictum est. Ieiunium enim per se opus medium est, non autem ex eorum genere quæ Deus requirit & probat, ut sunt eleemosynæ. Hac ille. Scilicet quæ hæreticorum placitis in Scriptura repugnant, improprie dicuntur. Sed quum Christus eisdem verbis ieiunio mercedem promittat, quibus antea precibus promiserat, manifestum est non minus proprie hoc loco Christum loquutum esse quam in alio loquutus fuerat; & ieiunium inter opera pietatis quæ probat, & à nobis requirit, non minus posuisse quam preces & eleemosynam. Quum Christus dixit de suis discipulis, *Quando sponsus auferetur, tunc ieiunabunt*; nonne aperte docet ieiunium à se probari atque requiri, adeoque in genere iuberi? Est quidem ieiunium per se medium opus nisi ad honestum aliquem finem referatur. Sed inter alios fines vnus hic est, quem Calvinus hoc loco prætermittit, ut in Dei cultum atque obsequium assumatur. Disertè enim testatur Scriptura Deum ieiunio coli. De Anna prophetissa quæ Christum paruulum in templo confitebatur, dicit Lucas. *Non discedebat de templo ieiunij ac obsecrationibus seruens Deo die ac nocte.* Vtitur verbo *λατρεύσας*, quod proprie significat cultum soli Deo debitum. Vide Prompt. Cath. Dom. infra Oct. Natiu. Domini, text. 2. Tenenda interea Christi doctrina manifesta; ieiunij à Deo mercedem reddi, ideoque opus esse mercede dignum & Deo gratum: nec improprie Christum loqui, sed loquendi formulas optime tenuisse; impium verò esse Calvinum, qui Christum improprie loqui docere præsumit.

Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit.
Indulget hoc loco Calvinus stomacho suo, & Catholicam doctrinam taxandi libidini. *Quod* (inquit) *hinc colligunt Papistæ pollere ratione*
& *præ*

Ieiunium
opus Deo
gratum.

Matth.
9. 15.

Luc. 2.

& prudentia homines, ut libera sit illis boni & mali electio, frivolum est. Equidem qui vnquam Catholici ex his verbis hoc collegerint, necdum inuenire potui. Sed esto: fuerint tales qui ad id quod rectissime fidei erat, hanc Scripturam tamen minus aptè accommodauerint, sicuti doctissimos Patres facere solere supra annotauimus. Quare frivolum erit? Neque enim Christus (ait Calvinus) qua facultate praediti sumus hoc loco differt, sed quomodo nos ambulare deceat, ut scilicet in certum aliquem scopum finis intenti. Atqui quum hoc ipsum ambulare ut deceat, & in certum scopum actiones suas dirigere, facultatem huiusmodi necessario praesupponat ac requirat, qua liberè & cum electione id fiat (nisi etiam bruta quæ electione carent, aut ambulare ut deceat, aut in certum aliquem scopum suas actiones dirigere, contra omnem humanam ac diuinam sapientiam dicere velit Calvinus) profectò Christus, qui effectum hic docuit, causam quoque huius effectus, fontem & originem designasse negari non debet. Imò addit Calvinus. *Humanae vitae cursum ideo tenebrosum esse docet Christus, quia nemo sibi rectum finem proponat, sed omnes sibi ad malum cupidè sectandum indulgeant. Si omnes ita facere, & neminem sibi rectum finem proponere Christus docet, quare duo membra Christus posuit, vnum eorum quorum oculus simplex & totum corpus lucidum erat, alterum eorum quorum oculus malus seu vitiosus, & totum corpus tenebrosum?* An non Christo disertè contradicit Calvinus, qui non nisi vnum membrum agnoscit, nō nisi totum corpus tenebrosum, & nullum corpus lucidum, quia oīs oculus malus & nullus simplex est? Sic videlicet Christi doctrinam Calvinus exponit, ut Christo manifestè contradicat, ut vnā doctrinā

Libera
boni electio.

Calvinus
Christo
contra-
dicit.

Erinæ Christi partem de oculo simplici & toto corpore lucido, falsi arguat.

Subiungit adhuc Calvinus. *Fateor quidem naturam ingenitam esse hominibus rationem qua discernant inter vitia & virtutes: sed ita peccato vitiatam esse dico, ut ad singulos passus deficiat. Interea non sequitur quin tenebras sibi sponte accersant homines.* Hæc ille. Cæterum si sic peccato vitiata est ratio, ut ad singulos passus deficiat, quare Christus sub conditione ponit, *Si oculus tuus malus est, & non potius definitè ac generaliter affirmat, Quia oculus tuus malus est, vel, Quia oculi omnium hominum mali sunt?* Sic enim generalis illa humanæ naturæ vitiatio quam Calvinus ponit, ex huiusmodi propositionibus aliquo modo consequi posse videretur. Nunc autè Christus sub conditione loquens satis innuit nec omnium oculos malos ac corpora tenebrosa esse, nec quorū tales oculi sūt necessariò sic esse, sed cōtingēter liberāq; cuiusq; electione. Quod magis cōfirmatur ex eo quod Lucas cap. 11. Christum adiecisse commemorat. *Vide ergo ne lumen quod in te est tenebræ sint.* Perspicuè enim docet, in hominū potestate esse, ut rationis ingenitæ lumen à peccati tenebris coërceant. Quod aurem Calvinus humanæ rationi hoc tantum tribuit ut discernat inter vitia & virtutes, & arbitrandi libertatē habeat, spontēque feratur in id quod discernit faciendum; nihil adhuc amplius hominibus tribuit quàm brutis, quæ & discernunt parvulos suos ab alienis, nota ac domestica ab extraneis, dominos suos, habitacula sua, denique pascua bona à malis, spontēque circa hæc omnia nō coactē feruntur. Naturæ autem per peccatum corruptio quod peccandi libertatem non auferat, vide prolixè disputatum in opere nostro de Iustificatione lib. 2.

24. Nemo

Ratio humana in singulis non peccat,

24. *Nemo potest duobus Dominis seruire.*

PESTILENTEM doctrinā & Christi ver-
bis aduersā fronte cōtrariā tradit hoc loco
Calvinus, vt peccandi necessitatē & man-
datorum Dei impossibilitatem perpetuò tueatur.
Sequitur quippe ex hac Christi doctrina, eos qui
Deo seruiūt, nec diabolo nec carni seruire posse,
ideóque à seruitute & necessitate peccati immu-
nes esse, atque ita veram legis obedientiam, qua
soli Deo seruitur, in hac vita reperiri. Vidit hoc
Calvinus, & Christi propterea doctrinam conta-
minandam sibi esse existimauit. Ait ergo. *Verum
quidem est, fideles ipsos nunquam ita in solidum addictos
esse Dei obsequio, quin retrahātur subinde vitiosis carnis cu-
piditatibus. Sed quia gemunt sub hac misera seruitute, sibi
que displicent, nec aliter carni seruiunt, quam inuiti & re-
luctantes, non dicuntur duobus Dominis seruire, quia pro-
inde probantur eorum studia & conatus Domino ac si illi
integram obedientiam præstarent.* Hæc ille. Ait fideles
seruire carni, & miseram seruitutem seruire; sed
quia inuiti seruiunt, id est, iuxta Calvinum ne-
cessariò, propter vitiatam naturam que ad singulos passus
deficit, vt supra dixit, ideo non seruire duobus Do-
minis. Totus hic sermo aut Christo apertè con-
tradicit, aut implicat cōtradictionem in adiecto.
Si enim fideles seruiunt Deo & seruiunt carni,
Deo autem & caro duo sunt Domini, vtique aut
duobus Dominis seruiunt, quod fieri posse negat
Christus; aut carni nō seruiunt, sed soli Deo. Cæ-
terū Paulus apertissimè docet pios ac fideles non
seruire carni, sed legi Dei. *Mente* (inquit) *seruio legi*
Dei, carne autē legi peccati. id est, mea superior ratio,
tota voluntas mea atque intellectus legi Dei ser-

E 5 uit:

Studiura
& cona-
tum bo-
num, sed
ineffica-
cem ponit
Calvinus.

Rom. 7.

uit: carne autem, id est, inferior appetitus mens
seruit legi peccati, id est, malis concupiscentijs
afficitur ac subiicitur, quibus semper animus re-
luctatur. Deinde seruire carni, est secundum car-

Rom. 8. nem ambulare. Atqui Apostolus dicit. *Si secundum*

2. Pet. 2. *carnem vixeritis, moriemini.* Fideles ergo, vt Deo vi-
uant, non seruiunt carni. Dicit D. Petrus. *A quo*

Ioan. 8. *quis superatus est, huius & seruus est.* Fideles ergo Cal-
uiniani si carni seruiunt, à carne superantur, & se-

Gal. 5. *cundū carnē ambulant.* Dicit Christus. *Qui facit*

Rom. 6. *peccatū, seruus est peccati.* Sic qui facit opera carnis ser-
uit carni. Fideles ergo Calviniani si carni seruiūt,

opera carnis faciūt, quæ qui faciunt, regnū Dei nō possunt

debent. Dicit iterum B. Paulus. *Nescitis quoniam cui*

exhibetis vos seruos ad obediendum, serui estis eius cui obe-

ditis, sive peccati ad mortem, sive obediētionis ad iustitiam?

Fideles ergo Calviniani si seruiunt carni, exhi-

bent se seruos ad obediendum ei, & serui sunt pec-

cati ad mortem. Non exhibent se seruos, ait Cal-

vinus, *sed inuiti & reluctantes seruiunt.* Sic quidem il-

le loquitur, sed aliter nos Scriptura docet, nemi-

nem seruire peccato nisi volentem, & qui seipsum

seruum exhibet. Quod vnicus ille Dei sermo

probat: *Peditio tua ex te Israel, id est, ex tua propria*

& praua voluntate. Deniq; si inuiti & reluctan-

tes seruiunt, fortior est diabolus quàm Christus.

Quòd enim reluctantur, ex Christi gratia

est; quòd seruiunt, ex diabolo est.

Sed credimus Scripturæ dicenti.

1. Ioan. 3. *Maior est qui in vobis est,*

quàm qui in mundo est,

Vos ex Deo estis filio-

li, & viciſtis

eum.